

Västra Nylands räddningsverk

BRANDSÄKERHETSGUIDE FÖR SMÅHUS

Säkerhet är små
insatser i vardagen.

www.lup.fi/sv

Hittar hjälpen fram?
Säkerställ adressnumrets synlighet!

PLAN FÖR ATT RÄDDA SIG

Då en brand inträffar måste man kunna utrymma snabbt och säkert. Eget kunnande och planering på förhand avgör om utrymningen kan ske tryggt.

Gör tillsammans med familjen upp en plan hur ni kan rädda er.

- dörrar och fönster stängs, så att branden inte får syre och den giftiga röken inte kan sprida sig i byggnaden
- då man utrymmer en brinnande byggnad ska man inte hämta saker från övriga rum
- ute tar man sig till den på förhand överenskomna samlingsplatsen
- gör nödanmälan till telefonnumret 112 från säker plats

Utrymning från olika rum.

- man ska på förhand planera hur man kan avlägsna sig från bostadens olika rum då en brand inträffar
- pröva olika utrymningsvägar, hur man kan röra sig i dem
- i reservutgångsfönster ska finnas fasta handtag att öppna dem med

Adressangivelse

Säkerställ att hjälpen hittar fram. Husets adressnummerskylt skall vara synlig alla tider på dygnet och alla årstider. Adressangivelsen vägleder utrycknings- och servicetrafik till fastigheten.

NÖDNUMRET
112

ATT RINGA TILL NÖDCENTRAL

- Ring nödcentralen då det föreligger fara för liv, hälsa, egendom eller miljön eller om det finns skäl att misstänka det.
- Ring själv till nödnumret 112.
- Svara på frågorna.
- Agera enligt givna instruktioner.

Ring nödnumret på nytt ifall läget på olycksplatsen ändras. Visa hjälparna till platsen.

OBS!

Om nödnumret för tillfället är upptaget - avsluta inte samtalet! Nödsamtalen svaras på så snabbt som möjligt och alltid i den ordning samtalen kommer. Vi rekommenderar att ladda ner appen 112 Suomi i mobilen. Då nödnumret rings via appen förmedlas din position automatiskt till nödcentralen och hjälpen hittar fram snabbare. Tilläggsinformation om nödsamtal ges av nödcentralsverket www.112.fi

BRANDVARNAREN ÄR EN BILLIG LIVVAKT - håll den i funktionsdugligt skick!

Det ska enligt lag finnas brandvarnare i varje bostad.

Invånaren ansvarar själv för anskaffningen och att hålla brandvarnaren i funktionsdugligt skick. I nya byggnader där det i enlighet med bygglovet installerats till elnätet anslutna brandvarnare ansvarar ägaren eller enligt avtal innehavaren av bostaden för brandvarnarna. Ägaren och innehavaren ska sinsemellan komma överens om hur brandvarnarna testas.

Hur många brandvarnare behövs?

Varje våning i en bostad samt källar- och vindsvåningar i förbindelse med dessa ska utrustas med minst en brandvarnare. Det ska finnas minst en brandvarnare för varje begynnande yta på 60 m² på varje våning eller plan i en bostad. En god princip är att installera brandvarnare i varje sovrum och längs ruttan som leder ut.

Vart placeras brandvarnaren?

Brandvarnaren placeras i mittersta delen av taket, på minst 50 cm avstånd från väggar, takbjälkar eller övriga hinder, så att röken når brandvarnaren hindersfritt, för rök och värme stiger uppåt. För att undvika onödiga larm ska brandvarnaren inte placeras i närheten av spis, ugn, kokplatta, brödrost, bastu, badrum eller eldstad. Damm som samlas i brandvarnaren kan även förorsaka onödiga larm. Följ installerings- och reningsanvisningarna!

Brandvarnare är obligatoriska även i fritidsbostäder och i normalt kalla utrymmen såsom bodar då de används för boende. I bostäder där det finns eldstad, rekommenderas det att man installerar en osvarnare utöver brandvarnaren.

Testa brandvarnarens skick varje månad och byt batteriet varje år t.ex. på 112-dagen den 11 februari!

Räddningsverket rekommenderar att märka brandvarnaren med anskaffningsår och tillverkarens angivna användningstid. En brandvarnare vars angivna användningstid har nåtts ska förnyas även om den fungerar då man trycker på testknappen. Brandvarnarna fungerar i genomsnitt 7-10 år (TUKES). Följ tillverkarens anvisningar.

Skaffa
minst en
släckningsfilt!

PRIMÄRSLÄCKNINGSTRUSTNING

Skaffa lämplig primärsläckningsutrustning och lär dig att använda den.

Släckningsfilt, handsläckare och snabbrandpost är primärsläckningsutrustning som passar bra till att släcka begynnande och små bränder.

En fettbrand i kastrullen kvävs t.ex. med locket.
Stäng av spisfläkten.

Vatten får inte användas till att släcka en fettbrand.

En liten brand i elappatur kan slocka då strömmen bryts genom att dra loss stickproppen ur väggen eller genom att slå av elektriciteten via bostadens huvudströmbrytare. Fortsätt vid behov släckningsarbetet med släckningsfilt eller handsläckare.

Släckningsfilt

En släckningsfilt används för att kväva branden. Släckningsfiltens storlek bör minst vara 120x180 cm. Med den kan du behändigt släcka t.ex. fett som antänt på spisen, brinnande hushållsapparat eller brinnande kläder på en människa.

Placera släckningsfilten på en vägg, där den alltid är klar för användning. En bra plats för släckningsfilten är brevid kökspisen.

Handbrandsläckare

Med en handbrandsläckare släcker du effektivt alla brandtillbud i hemmet. För hemmabruk räcker en 6 kg handbrandsläckare (släckmedel 6 kg). Bästa placeringen för handbrandsläckaren är vid utrymningsvägen, brevid ytterdörren och fastsatt på väggen.

Se till att varje familjemedlem vet hur man använder brandsläckaren. Läs bruksanvisningen som finns på handbrandsläckaren. För brandsläckaren på granskning regelbundet. I små fastigheter rekommenderas det att brandsläckaren granskas vartannat år.

Handsläckare är obligatorisk utrustning om ditt hem är utrustat med oljeeldningsanläggning.

SNABBT UT I EN NÖDSITUATION - men säkert

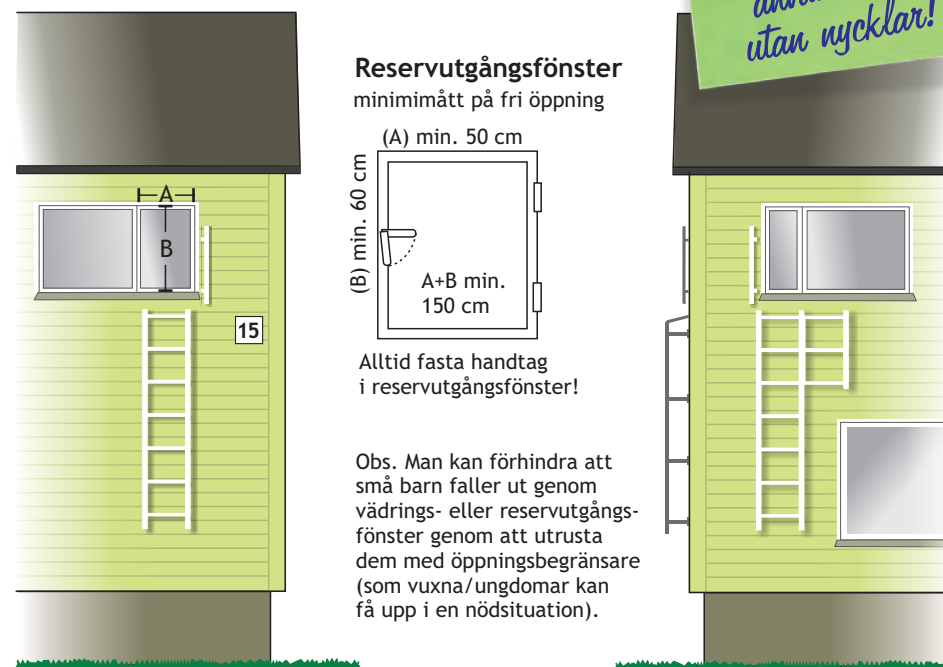
Från varje våning i en bostad ska förutom utgången finnas minst en reservutgång. Som reservutgång kan fungera en ändamålsenligt placerad balkong eller fönsteröppning.

Ifall stөрhöjden från balkong eller fönster som används som reservutgång överstiger 3,5 m, ska vägen till säkerhet säkras med steg. Reservutgångsstegen ska vara fast modell (avståndet mellan stegpinnarna och stegens bredd framgår på sida 6).

Ett fönster som används som reservutgång ska förses med fasta handtag. Fönsteröppningens fria bredd ska vara minst (A) 50 cm och höjden (B) 60 cm, så att summan av höjden och bredden är minst (A+B) 150 cm.

Ett handtag, trappsteg eller en ledstång underlättar säker utrymning från reservutgångsfönstret.

Alla
utrymningsvägar
ska kunna
användas
utan nycklar!

ATT RÖRA SIG SÄKERT PÅ TAKET

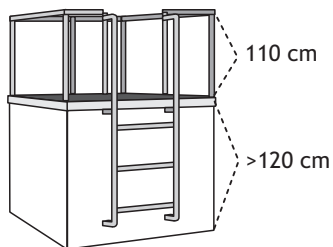
Man ska alltid ha säker tillgång till alla serviceobjekt på taket.

Takstegar och takbryggor

På taket ska vid behov finnas en stadigt fäst takstege av metall eller impregnerat trä och takbryggor i riktning med takåsen. Takstegen fästs i övre ändan i takåsen eller i takbryggan och i nedre ändan i väggstegen.

Skorstensstege

Ifall skorstenens höjd överstiger 120 cm förses den med skorstensstege och öppet räcke.

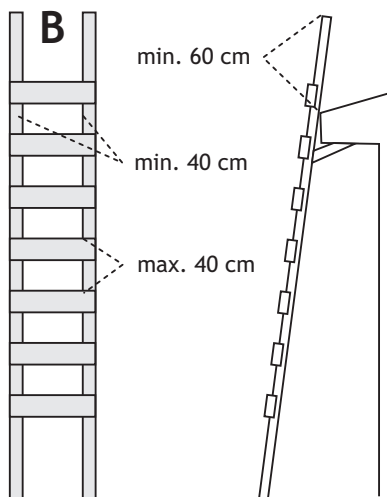
Väggstege

Den stadiga och hållbara väggstegen är gjord antingen av metall eller trä.

min.
100 cm

Metallstegar (A) tillverkas av stadig profilm metall. Övre ändan fästs stadigt i vattentaket.

Trästegar (B) tillverkas av impregnerat trä. Fotstegen faller in 10 mm i sidostagen. Den övre ändan fästs stadigt i takfoten.

min.
35 cm

max. 30 cm (metall)
max. 40 cm (trä)

min. 35 cm

20 cm

max.
30 cm

min.
40 cm

rekommendation
120 cm

15

BILGARAGE OCH -TAK

Bilgaraget är avsett endast för förvaring av motorfordon.

I bilgaraget får förvaras fordon såsom bil, motorcykel, moped, skoter och fyrhjuling, däck till dessa, aktersnurra, gräsklippare, reservdelar och verktyg för service samt redskap för motion och friluftsliv.

Bränsle i bilgaraget

I bilgaraget får förvaras högst 60 liter bensin, 200 liter diesel och 25 kg flytgas. I källaren får flytgas dock inte förvaras.

I gemensamma bilgarage och biltak gäller förvaringsmängderna hela garaget/biltaket, mängderna är alltså inte per invånare.

Brännbara vätskor eller gaser får inte hanteras i bilgaraget.

Bränsle som finns i fordonets tank räknas inte med i de mängder som får förvaras.

PANNRUM OCH BRÄNSLEFÖRRÅD

Pannrum och bränsleförråd utgör egna brandsektioner.

Pannrums sektionerande dörrar ska för brandsäkerhetens skull stängas och reglas av sig själva, samt dess genomföringar skall tätas med ett obrännbart material. En dörr i ytterväggen behöver inte vara sektionerande, utan en värmeisolerad ytterdörr kan anses tillräckligt säker. Oljeuppvärmningsanordningen ska ha ett besiktnings- eller ibruktagningsintyg från räddningsmyndigheten. Oljeuppvärmningsanordningen ska granskas senast tre månader efter ibruktagning eller om dess struktur ändras avsevärt.

Bränsle i pannrum

I pannrummet får placeras:

- 3 m³ brännolja i stålcistern med skydds-bassäng av stål
eller
- 3 m³ brännolja i plastcistern i skydds-bassäng av stål vars övre kant når den högsta tillåtna oljenivån.
eller
- 0,5 m³ ved i avgränsat utrymme
eller
- 0,5 m³ annat fast bränsle i en skild behållare med tätt lock.

Obs! Pannrummet är inte ett förråd och inte heller ett torkrum.

VIKTIG ATT BEAKTA ÄVEN FÖLJANDE

Korrekta procedurer förebygger farosituationer.

- Brännbara vätskor, flytgas och övriga farliga ämnen måste förvaras enligt bestämmelserna. Förvaringsutrymmet skall ha tillräcklig ventilation och det ska säkerställas att förvaringskärlen inte utsätts för värme av t.ex. solljus eller värmeanordningar.
- Flytgasflaskans tryckregulator och gasslang skall granskas årligen. Gasslangen rekommenderas bytas vart femte år.
- Lösningemedel, målfärger, tvätt- och desinficeringsmedel, insektgift och läkemedel skall alltid förvaras utom barnens räckhåll.
- Oljebehållare som ligger under marken i grundvattenområden ska granskas regelbundet. Beakta din hemkommuns miljöskyddsbestämmelser. Granskning av övriga oljebehållare rekommenderas också. Behållaren ska granskas första gången inom tio år efter ibruktagnig. Följande granskningstider fastställs enligt behållarens konditionsklass. En förteckning över godkända granskningsföretag: www.tukes.fi

*Flytgas
får inte förvaras
i källare
eller på vinden!*

Avfallskärl

Avfallskärl och -tak ska placeras så att risken för att en eldsvåda uppstår eller sprider sig är liten. Säkerhetsavstånd för avfallskärl till byggnaders takfot utan sektionering är:

- 4 meter** enstaka 240 och 600 liters avfallskärl
- 6 meter** rad med flera avfallskärl
- 8 meter** avfallstak och växelflak som innehåller brännbart material

Vid eldsvåda

- Varna och rädda dem som är i omedelbar fara.
- Försök släcka eldsvådan då elden ännu går att kontrollera. Utsätt ändå inte dig själv för livsfara.
- Begränsa branden genom att stänga dörren när du lämnar huset.
- Gör en nödanmälan genom att ringa nödnumret 112.
- Visa räddningspersonalen till olycksplatsen.

ELDSTÄDER OCH RÖKKANALER

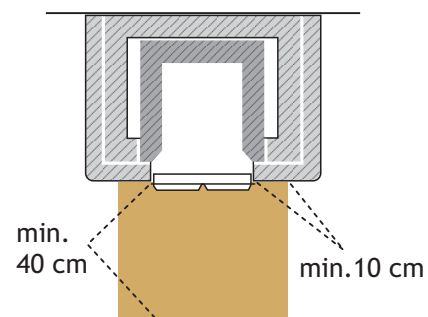
Säkerhet ökar stämningen.

Rätt förbränning av trä kräver hög temperatur. För att nå hög förbränningstemperatur förutsätts tillräckligt med förbränningsluft både till utrymmet och till eldstaden. En stor del av skador på eldstäder och skorstenar orsakas av felaktig användning av eldstäderna.

Att avlägsna askan är den mest vanliga serviceåtgärden, som eldstäder kräver. För mycket aska kan till exempel förhindra att förbränningsluften kommer åt att kyla rostet (ugns gallret), så att det böjs och blir förstört. Askas ska avlägsnas och lagras så att den inte orsakar risk för eldsvåda. För detta ändamål rekommenderas att skaffa ett askkärl av metall försett med lock och fötter.

Golvskydd för eldstäder med lucka

Golvet framför eldstad med lucka ska skyddas minst 40 cm framför luckan och 10 cm på bägge sidorna om den.

Golvskydd för öppen eldstad

Då förbränningskammaren i en öppen eldstad är över 75 cm djup eller ett minst 5 cm högt hinder finns i kanten av förbränningskammaren, ska golvet skyddas 60 cm framför och 15 cm på bägge sidorna om eldstadens öppning.

Då djupet på en öppen eldstad är mindre än 75 cm och det inte finns ett hinder i kanten ska golvet skyddas minst 75 cm framför och 15 cm på bägge sidorna om eldstadens öppning.

*Eldstäder och
röckkanaler ska
sotas varje år!*

En eldstad som stått oanvänd i 3 år, bör sotas före ibruktagnig

Röckkanaler

Regelbunden sotning håller röckkanalerna rena och förhindrar uppkomsten av sotbitar. Sotaren kontrollerar dessutom eldstädernas, kanalens och skorstenens skick, vilket bidrar till att förhindra eldsvådor som orsakas av sprickor i kanalen eller eldstaden. En skorstenschuv reducerar skador som orsakas av vädret.

Husets ägare eller invånare ansvarar för att sköta sotningen.

I bostäder som används för stadigvarande boende ska eldstäder och röckkanaler sotas årligen.

Ytterligare uppgifter om sotning www.lup.fi/sotning

MINIMERA RISKERNA OCH BO TRYGGT

Största delen av elbränderna orsakas av människans egen felaktiga verksamhet.

Förutom elapparaters dåliga skick och slarv, orsakar även användning mot bruksanvisningen och glömska risksituationer. Det finns att få olika säkerhetsutrustningar, t.ex. timer för elapparater. Överväg ifall du eller dina anhöriga behöver säkerhetsutrustning. Följ bruksanvisningarna och förvara dessa för kommande bruk. Placera apparaterna rätt. Reservera tillräckligt med utrymme runt apparaterna för att luften ska cirkulera och blockera inte apparatens ventilationsöppningar. Ta reda på var din bostads huvudbrytare och vattenavstängningsventiler finns.

Kylapparater

- Försäkra dig om att det finns tillräckligt luftcirkulation runt kylskåp och frys.
- Placera inte apparaterna i närheten av spis eller annan värmekälla eller i direkt solljus.
- Dammsug regelbundet kylapparaters baksida. Dra ur apparatens stickpropp under dammsugningen.

Tvätt- och diskmaskiner

- Lämna inte maskinen att tvätta för sig själv. Så minimerar du brand- och vattenskador.
- Rengör lufffiltret regelbundet.
- Skydda maskinen från vattenstänk.
- Stäng kranen efter användning.

Belysningsarmaturer

- Följ armaturernas monterings- och bruksanvisningar. Observera avstånden till antändliga material såsom gardiner.
- Byt genast ut slocknade eller blinkande lysrör.
- Lägg inte i en lampa som överskrider armaturens rekommenderade effekt.
- Håll armaturerna rena från damm.
- Väggararmaturer ska fästas stadigt så att de inte faller ner t.ex. på sängen eller soffan.
- Energisparlampor rekommenderas inte att användas i bastun.

Spisar och ugnar

- Lämna inte på ugn eller kokplatta ifall du inte övervakar dem hela tiden.
- Stäng alltid av strömmen efter användning.
- Förvara inga föremål ovanpå spisen.
- Se till att inget antändligt material finns i närheten av spisen.
- Du kan även skaffa en timer eller överhettningsskydd till spisen.

Batteridrivna apparater

- Följ tillverkarens bruksanvisningar.
- Ladda batterierna med rätt laddare.
- Om batteriet blir ovanligt varmt eller expanderar under laddning, avlägsna genast batteriet från apparaten.
- Håll apparaten under uppsikt då den laddas.
- Utsätt inte batteridrivna apparater för värme.
- Ett urbruktaget batteri bör föras till en återviningspunkt för ackun och batterier.

Centralsdammsugare

- Placera apparaten i ett för underhåll lätt åtkomligt och brandsäkert utrymme.
- Töm apparaten tillräckligt ofta.
- Rengör och serva apparaten enligt bruksanvisningen.

Använd endast hela och fungerande elapparater.

Torka inte tvätt i bastun.

Ladda batterier under uppsikt.

Elektriska värmare

- Placera värmaren så att den inte kan falla.
- Placera inte värmaren för nära gardiner, möbler eller något som kan antändas.
- Torka inte tvätt på värmaren och täck inte över den med något.
- Se till att ingenting kan falla eller stjälpa på värmaren.
- För en söndrig termostat på reparation.

Använd inte elapparater eller skarvsladdar avsedda för inomhusbruk utomhus!

Bastuugn

- **Torkning av kläder eller annat brännbart material ovanför eller i närheten av bastuugnen är förbjudet.**
- Kontrollera att inget brännbart finns i närheten av bastuugnen då du börjar värma den.
- Granska att bastuugnen sitter stadigt fast och att skyddavstånden till brännbart material uppfylls. Skyddavstånden framgår av typskylten på bastuugnen.
- Fyll bastuugnen med stenar enligt bruksanvisningen.
- Låt motstånd och reglage repareras ifall de har gått sönder eller fungerar dåligt.

Hemmetts medicinskåp

Medicinskåpet i hemmet ska alltid vara låsbart och medicinerna ska hållas utom barnens räckhåll. Medicinskåpet ska inte placeras i ett fuktigt utrymme såsom badrummet. **Kontrollera** medicinförpackningars förvaringsmärkningar. **Försäkra** dig om att det på receptbelagd medicin framgår vem de är avsedda för och till vilket ändamål. Returnera föråldrad medicin till apoteket.

Förslag på innehåll i medicinskåpet:

- för vård av sår: kompresser, bandage, plåster, sårtejp och sårrengöring.
- liten sax, pincett och fästingpincett
- hydrokortisonsalva
- produkt lämpligt för insektsbett
- medicin för huggormsbett och getingstick
- medicin för halsont
- produkt med medicinskt kol mot förgiftning
- produkt mot halsbränna och hyperaciditet som neutraliserar magsyror
- produkt med medicinskt kol som lugnar tarmfunktionen vid diarré
- medicin för värk och feber
- febertermometer
- antihistamin allergimedicin
- receptmediciner som läkare föreskrivit

Märk medicinskåpet tydligt med **Allmänt nödnummer 112**
Giftinformationscentralen
(09) 471 977 eller växel (09) 4711

FÖR TRYGGT BOENDE

Med små åtgärder förebygger du olycksfall.

Årligen händer ca en miljon olycksfall som leder till skada, varav två tredjedelar händer hemma eller på fritiden. I dessa olyckor dör 2700 finländare årligen. De flesta olycksfall som händer hemma och på fritiden är lätta att förebygga med små försiktighetsåtgärder, genom att avlägsna faromoment och ändra sina vardagsrutiner. Planera hemmet så att det är säkert för människor i alla åldrar. Fallolyckor, skador från vassa föremål och brännskador är de vanligaste olycksfallen i hemmet.

FÖRUTSE VATTENAVBROTT och FUNGERA SÅ HÄR UNDER AVBROTTET

För ett överraskande vattenavbrott är det bra att hemma alltid ha lite dricksvatten och vattenkäril som kan fyllas. Då det sker ett vattenavbrott, stäng vattenkranarna och ransonera vattenanvändningen.

FÖRUTSE EL-/VÄRMEAVBROTT och FUNGERA SÅ HÄR UNDER AVBROTTET

Se till att det alltid finns ficklampor, en batteriradio, reservbatterier, ljus och tändstickor hemma. Stäng av strömmen från alla hushållsmaskiner och -apparater så länge elavbrottet varar och undvik att öppna kylskåp och frys. Eldstäder är bra reservvärmekällor ifall det sker avbrott i värmedistributionen. Fundera också på att införskaffa ett eget reservkraftsaggregat.

HEMFÖRRÅD

Varje hem bör ha ett hemförråd för överraskande situationer. Med ett hemförråd avses att man skaffar hem litet mera mat och andra dagligvaror. Hemförrådet bör vara tillräckligt för några dagar, till och med veckor. Reservförrådet består av vanliga livsmedel och varor som kompletteras allteftersom de används. Då hålls livsmedlen färska och varorna användbara.

TILLÄGGSUPPGIFTER I SÄKERHETSÄRENDEN

fås av brandinspektörerna och på Internet

www.lup.fi/sv

www.pelastustoimi.fi/turvatietao

www.kodinturvaopas.fi

www.kotitapaturma.fi/sv

Västra Nylands
räddningsverk

#lupelastus

www.lup.fi